

Literární zprávy.

Pocta profesora Leona Pininského. Na paměť 50leté vědecké a veřejné činnosti prof. Leona Pininského vydal jubilejní komitét, jenž se ustavil ve Lvově pod předsednictvím prof. Bujaka, prof. Abrahama a Stan. Rybického, v r. 1936 rozsáhlý památník o dvou dílech, čítajících dohromady přes 900 stran. Rozsahem svým připomíná literární pocta Pininského památník, jenž před časem byl vydán na počest vynikajícího polského historika právního Osvalda Balzera; obsah její jest však pestřejší, k čemuž dalo popud, že životní činnost prof. Pininského rozvíjela se v několika směrech. Bylť Pininski nejen romanistou i znalcem moderní civilistiky, nýbrž i pes-titelem dějin umění výtvarného, vydával odborné stati hudební, zabýval se studiem dramatu a j. Náleží také k mecenášům, jakých dnes je pohříchu velmi málo; jeho cenné sbírky umělecké jsou dnes majetkem veřejných ústavů musejních v Krakově a ve Lvově. Není proto divu, že v literární počtě Pininského sešli se pracovníci z nejrůznějších vědních oborů.

Księga pamiątkowa ku czci Leona Pinińskiego, jak zní její přesný název, obsahuje příspěvky celkem od 62 autorů, k nimž je na konci připojena bibliografie prací L. Pininského, sestavená Václavem Osuchowskím, jež čítá 141 čísel. Z těchto 62 příspěvků je polovina (32) z různých oborů právních, kdežto druhá polovina jsou buď příspěvky čistě historické, nebo z dějin umění a j. Z církevního práva zastoupeni jsou prof. A b r a h a m (důmyslná stať o ustanovení statutu lenčického z r. 1180 ohledně práva spolijního, v níž autor obhajuje své stanovisko proti názoru prof. Vetulaniho), dále Tadeusz H i l a r o v i c z (Význam některých předpisů kanonického práva pro obecnou theorii práva administrativního) a Michal W y s z y ů s k i (Jak došlo v právu kanonickém k vydržení benefícia). Z práva římského přispěli Br. B o s s o w s k i (německá stať Das römische Recht und die vergleichende Rechtswissenschaft, v níž srovnávají se některé instituce řím. práva s obdobnými útvary u jiných národů), E. G i n t o w t (studie o konkurenci a charakteru iudiciorum ex interdicto), Ign. K o s c h e m b a h r - Ł y s k o w s k i (příspěvek, obírající se otázkou, jak má soudce přihlížeti k právnímu obyčeji), Boris Ł a p i c k i (Misericordia v právu římském), Václav O s u c h o w s k i (o významu doktríny Aristonovy pro ochranu smluv synallagmatických v právu římském), Josef R a f a c z (Z dějin práva římského v Polsku; zde podána ukázka recepce římsko-byzantské přísahy v právu polském v XVII. stol.). Z právních dějin polských jsou příspěvky od Vojt. H e j n o s z e (studie o královské deklaraci z r. 1661, v níž král se opřel tehdejší konstituci sněmovní ve věci úpravy »subsidia«

od kupců), Karla Korányiho (Privileje města Krakova a Lvova z r. 1444); Pavla Skwarczyńského (O pojmu koruny v jindřichovských člancích — zde poukázáno, že pojmu »koruna« bylo užíváno v několikerém smyslu); sem spadá i článek prof. St. Kutrzeby (Několik úvah o recepci v právu), byť založen jest na obecném stanovisku, neboť jest vlastně výsledkem jeho úvah, jimž autor věnoval dřívější rozpravy o duchu praslovanského práva a o společných základech dějin práv slovanských. Z jiných historicko-právních příspěvků uvádíme studii St. Pilcha (Jak se trestala u starých Germánů zrada a delikty proti mravnosti), dále příspěvek Fr. Smolky (Zápůjčka z Dura-Europos) a R. Taubenschlaga (Egyptské kontrakty v řeckých papyrusech). Dosti příspěvků došlo též z oboru práva veřejného: T. Bigo přispěl rozpravou o teritoriální samosprávě v nové konstituci, Ign. Czuma o mnohostrannosti současného práva státního, Ant. Deryng (O některých problémech interpretačních z oboru práva veřejného), Ed. Dubanowicz (Vývoj úkolů a složení parlamentu), J. S. Langrod (Nové směry v administrativním soudnictví), St. Starzyński pojednává o směru, jímž se běrou některé novější ústavy (v tom i zmínka o české i polské). Mezinárodnímu právu věnovány jsou stati Válava Komarnického (Vymezení útočníka v současném právu národů) a B. Winiarského o nutné obraně v právu mezinárodním. Z civilního práva sluší uvést studii M. Chlamtacze o způsobech náhrady škody v polském kodexu obligačním i v novodobém zákonodárství, dále R. Longchampse de Berier o zabezpečení pohledávky věřitelovy převodem držby, St. Wróblevského o pracovní smlouvě inteligentních pracovníků. Z ostatních autorů zastoupen je Fr. Zoll studii o zmorálnění práva v polském zákoně o právu autorském, R. Dyboski úvahami o morálnosti veřejného života v Anglii, St. Głabiński rozpravou, zda hospodářská krise povzbudí ekonomiku k novému životu, a R. Piotrkowski statí »Zisk spekulacní«.

Právních dějin dotýkají se také některé příspěvky čistě historické, jako na př. pěkná studie Bujakova (Oskar Żebrowski a jeho názor na dějiny Polska) nebo Handelsmanova (Neznámý list M. Grabowského knížeti Adamu), Swiencického (Forma prvých památek staroruské diplomatiky), Dembińskiego, Tymienieckiego atd. Stati z jiných oborů ponecháváme v této zprávě stranou, což arci nijak neznamená, že by svou kvalitou stály za příspěvky právníckými; stačí jen zběžně do nich nahlédnouti a ihned se pozná, že je v nich pověděno mnoho zajímavého, co upoutá i prostého čtenáře. Dílo je vyzdobeno také ilustracemi a vydáno v pečlivé úpravě, takže se dobře reprezentuje. T. Saturník.

Balkánský institut v Bělehradě vydal v krátké době pozoruhodné dílo »Kniha o Balkánu« (I. svazek 1936, 448 str., II. r. 1937, 346 str.) ve velmi vkusné úpravě a s bohatým obsahem. Stati v něm obsažené jsou sice stručné, ale psané vědeckými odborníky, takže vyhoví i čtenáři laiku i tomu, kdo v některých oborech balkánské historie neb i současného života podrobněji pracoval. Poněvadž je dílo věnováno všestrannému poznání Balkánu, je při-

rozeno, že materiál právní, ať již historický nebo současný, je v něm zastoupen pouze jen jako jedna složka. Tak v I. svazku je stať S. S. Bobčeva o právním zřízení na Balkáně pod vládou tureckou, dále studie o obyčejích (od Čabeje, Vakarelského), ve II. článek N. N. Milutinoviče (Tři projekty balkánské konfederace) atd. Cennou vlastností díla je, že je vpravdě balkánské, všímajíc si nejen národů slovanských (Bulharů a Srbů), nýbrž i Turků, Rumunů, Albánců a Řeků, a to jak v minulosti, tak i současnosti, takže z něho lze přehledně seznati spletnost poměrů balkánských, které jsou již od staletí dány a s nimiž je nutno i za dnešních dob počítati pro úpravu klidného soužití obyvatelstva na Balkáně.

T. Saturník.

Pramenné dílo z oboru statistiky cenové. Státní úřad statistický přikročuje právě k tisku prvního dílu pramenného díla z oboru statistiky cenové. Tento první díl přinese veřejnosti v soustavných přehledech dosavadní výsledky čl. úředních šetření od r. 1922 (o cenách velkoobchodních, o stavebních nákladech, jakož i příslušné cenové indexy, dále o cenách zemědělských výrobků, různých zemědělských potřeb a živého dobytka a ř. j.).

Tím se dostane v krátké době do rukou hospodářské veřejnosti nezbytná pomůcka jednak pro studium dosavadního cenového vývoje a cenové hladiny velkoobchodní v Československu i pro porovnání s vývojem velkoobchodních cen v cizích státech, jednak podklad pro řešení různých cenových i národohospodářských problémů.

Takové soustavné dílo podobného rázu nebylo v Československu dosud vydáno. Vyjde jako 140. svazek »Československé statistiky« a bude čítati s textovým doprovodem asi 280 stran velkého formátu. Cena jeho bude činiti asi 70.— Kč, avšak úřady, školy, knihovny a veřejné ústavy a korporace obdrží 20% slevy.

Doporučujeme toto dílo pozornosti všech hospodářských činitelů, průmyslových, obchodních a zemědělských kruhů i širší veřejnosti.

Dílo bude vydáno pouze v omezeném počtu výtisků. Proto jest nutno, aby všichni, kdož by měli o toto dílo zájem, zaslali Státnímu úřadu statistickému co možno nejdříve svou přihlášku.

Další díla s daty o cenách životních nákladů (maloobchodních), o indexech životních nákladů a indexech potravinových, dále pak o kursech devís a pod. budou postupně následovati a bude na jejich vydání ještě zvláště upozorněno.

Československé zdravotnické zákony, zpracovali JUDr. Richard Bébber a JUDr. Rudolf Chaloupka. Vydal Československý Kompas na Smíchově. Rok 1937, cena Kč 120.—.

Komentované vydání Československých zdravotnických zákonů je prvním úplným vydáním právních předpisů z oboru práva zdravotnického,

neboť dosavadní komentáře resp. sbírky jsou jednak zastaralé, jednak neúplné, zvláště pokud jde o komentování zákonů oběžníky a judikaturou.

Vydání Čsl. Kompasů přináší nejen text zákonů a vládních nařízení, nýbrž i všech důležitějších prováděcích výnosů, zvláště úřadů centrálních a úřadů zemských a což je zvláště důležité, přináší též všecku významnější judikaturu nejvyššího správního soudu, vrchního pojišťovacího soudu i nejvyššího soudu.

Právě vyšlý objemný svazek obsahuje výklady:

1. o organizaci veřejné služby zdravotní a zdravotní policie (s předpisy jak o centrálních úřadech, tak i o nižších stolicích, o poradních sborech při min. veř. zdravotnictví a o státní, okr. a obecní zdravotní radě, o úředních lékařích, o obvodních a obecních policejních a soudních lékařích, o soudních lékařských radách, o školních lékařích, o společnosti Čsl. červeného kříže atd.),

2. o zdravotnických osobách (s předpisy o lékařích, o lékařských komorách, lékařské praxi, o zubním lékařství a zubní technice, o zvěrolékařích, lékárnících, porodních asistentkách, ošetřovatelském personálu, sociálních pracovnících, desinfektorech a masérech,

3. o zamezování a potírání nakažlivých a lidových nemocí (s předpisy o organizaci služby protiepidemijní, o potlačování malarie, o povinném hlášení planých neštovic, chřipky, dětské obrny, o obraně proti vzteklině, trachomu, a o potírání pohlavních nemocí, tuberkulóse, o podávání alkoholických nápojů a o zneužívání omamných látek),

4. o očkování (proti neštovicím, vzteklině a j.).

V dalším svazku budou:

1. výklady o lékárnictví a o obchodu s léčivými a s jedy,

2. o zdravotnických ústavech,

3. o lázních, léčivých a minerálních vodách,

4. o ohledání mrtvol a o pohřebnictví,

5. o zdravotnickém zpravodajství a statistice,

6. o mezinárodním zdravotnictví.

Ministerstvo veř. zdravotnictví a tělesné výchovy knihu doporučilo svým č. 1018 ze dne 24. února 1937.

Knihy bude jistě přijata příznivě jak veřejností lékařskou a právní, tak i u lékárníků, pomocného zdravotnického personálu (porodnické asistentky, ošetřovatelky atd.), tak i u funkcionářů územní samosprávy, a to tím spíše, jelikož vykládá a komentuje předpisy platné jak v zemích historických, tak i na Slovensku a v Podkarpatské Rusi.

Návod pro vyrovnací správce. Napsal JUDr. Otakar J o s e k, soudní rada kr. soudu civ. v Praze, a vydal Československý Kompas, tiskařská a vydavatelská akc. spol. v Praze XVI., Plzeňská tř. 79. Nejvhodnější pomůcka pro správce v řízení vyrovnacím, o b e c n ě m i z e m ě d ě l s k ě m,

zejména pro správce-laika, poučující je stručně a srozumitelně za použití potřebných vzorů o povinnostech a právech, aby mohli svůj úkol snadno zastati. Líčí průběh vyrovnacího řízení, dává pokyny pro styk vyr. správce se stranami, soudy a úřady a podává obsah nejdůležitějších ustanovení. Cena pouze Kč 4.50.

Ochrana cti. Napsal JUDr. František Poláček, soudní rada sekretariátu nejvyššího soudu v Brně, a vydal Československý Kompas, tiskařská a vydavatelská akc. spol. v Praze XVI., Plzeňská tř. 79, 1937, 2. rozšířené vydání. — Výklad zákona o ochraně cti č. 108/1933 na podkladě rozhodnutí nejv. soudu a podle praxe kr. s. tr. v Praze jako odvolacího pro přestupky. Judikatura. Literatura. Rejstřík. Vedle textu zákona obsahuje kniha i příklady podání a rozhodnutí. Cena Kč 15.—.